

MOGEN POESIDEBUT

"Nedfrusningens konst" har Erik Bergqvist betitlat sin debutdiktsamling. Han är född och bosatt i Karlstad. Diktsamlingens omslag förmedlar en närbild av en järvägsräls, där slipers och kraftiga spikar metodiskt håller rälsjärnet på plats. Intill - en avsides hållplats, halvt avskuren i bildens högerkant. Tungt vilar gruset i soldiset.

Kanske är det en bild av en sorts nedfrysning i tiden. Ett rälspar, som väntar på att styckas upp eller är det en stambana, som leder rakt ut mot horisonten - en avlägsen mötesplats för dikten, drömmen. Nedfrysning eller inte? Kanske upptining och ett stycke liv, som pulserar i den antika skymningen, där Akropolis´ siluett blir till starka vingslag över ett Athen, som vilar i sol.

Jag slås just av Bergqvists poetiska metod. Den vilar i klart sturkurerade i metorfer; bilder, skulpterade i marmor eller som väl slitna stenar. En poetisk arketktur som har klassiska drag och som i själva verket är osvensk.

De sexton dikter, som samlingen omfattar, är både korta, kocisa, och kan vara ett par korttrader, medan andra kan fylla ut flera sidor av personlig erfarenhet. Ofta handlar det om att resa, att finna en hållpunkt i livets poetiska landskap: "Varma och kalla stråk, väntsalar./ Platser i avtagande, platser som växer". Och den poetiska livsresan går vidare för att bli en definition och hyllning till den fria människa:

*Utflykten gör den fria människan.
I Parthenons öppna branter driver
de oförvägna, de som inhägnat basen,
i solhattar, med vattenflaskor och broschyrer.*

Samtidigt som ironion och den satiriska formuleringen kastar sitt etter mitt ut i en yttlig tuirstverklighet:

*"Anything to see ut there, Henry?"
"No, jusdt som ruins."
Bussen ska stras gå, vi är så trötta.
Att de inte bygger en linbana hit upp!*

Samling är väl komponerad med de få dikterna. Motiven spänner över året och ger ett helhetintryck. där sommar och vinter tolkas i hållbara ordbilder. I några dikter är det värt att kommentera ett par metaforiska tvåradningar, vilka lyser med klar konstnärlig originalitet. Det heter: "Glömskan dov, som på, ett flygfoto./ Fördragna gardiner. Allt obekant." Detta i dikten Mörka platser.

I dikten Sidoblick finns följande radsammanställning: "Fjärilar kryssar i minnesluckorna. /En gång ingick vi i samma gula galax." eller:

*Rälsens markerade skarvar har tagits bort.
Vi skenar mot samtidighet*

*hör inte när det slår igen
om det förgångna.*

Den bästa dikten finner jag med titeln Hägern. Här finns den flyktiga gestaltningen av livets olika växlingar, platser, ekon och hågkomster. Som ett avgörande skede flyter orden in i ett sörre sammahang, ut mot havets besvärjelser och dramatiska öde. Ett av diktens partier andas med klassiska lungor, vars andedräkt på ett tydligt sätt

når de fuktiga grekiska stenarna i gryningen, som poetiska influenser från en Kavafis eller en tidig Seferis.

Land eller hav...

En outhärligt het dag på, Delos.

Rykande olivträd, pilsnabba ljud.

Vi gick och gick upp mot solen.

*Det var inte helikon, ändå surlade
en källklar narkos.*

Vi deltog, det föreföll så.

Båten smälte därnere.

En plats utan inställsamhet

men med reflexer från

en inre marmor, kanske en kult.

Den skulle kännas i varje handelsag

och rakryggad tona i varje salong.

Man varseblev inte bara sig själv

utan också bron som spänts mellan halvkloten.

Orsak och verkan i gymnastiskt växelspel

en timjansmåttad andedräkt i seglen

som fajakernas skepp

det som förde kung Odysseus hem...

En mogen debut, som genom kulturhistorisk förankring och med ett poetiskt klingande språk kan ses som en mycket intressant nykomling på den svenska, poetiska arenan.

Hans-Evert Renérius

Bok: Erik Bergqvist: Nedfrysningens konst. Dikter. Edda.